

Regionstyrelsen

Motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) om ambulansbåtsverksamhet

Föredragande regionråd: Anna Starbrink

Ärendebeskrivning

Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) har till regionfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att Region Stockholm på prov inför en sjöambulansbåt med utgångspunkt i Stavsnäs i Värmdö kommun samt att ett permanent införande övervägs om provverksamheten faller väl ut.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) avslås med hänvisning till regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Region Stockholm ska ha en väl fungerande prehospitavård för hela länet med allt från ambulanser till jourläkarbilar. För befolkningen som bor eller vistas i Värmdö kommuns skärgård finns även en läkarbåt som utgår från Djurö Vårdcentral. Läkarbåten utför både läkare- sjuksköterske-, undersköterske- och hemsjukvårdsuppdrag inom ramen för primärvård. Enstaka icke planerade uppdrag förekommer. Under sommartid utökas också bemanningen på läkarbåten.

Frågan om ambulansbåtsverksamhet har tidigare utretts av hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Slutsatserna, som redovisades 2017, visar att ambulansbåtsverksamhet inte är lämpad i Stockholms skärgård eftersom utryckningstiden blir alltför lång i större delen av skärgården. Istället förespråkas ett förbättrat samarbete mellan ambulanssjukvård, primärvård och kommunal sjukvård.

Sedan utredningen gjordes har de förändringar som gjorts i den prehospitavårdens verksamheten stärkt möjligheterna till ett bra omhändertagande av patienter till sjöss och på öar. Till exempel har

utökningen av antalet ambulanser och akutläkar- och jourläkarbilar stärkt beredskapen i länet där sjukvårdsuppdrag på öar ingår. Vidare har regionen tecknat överenskommelser med både Sjöfartsverket och Svenska Sjöräddningssällskapet som stärker samverkan och möjliggör ett tryggt prehospitalt omhändertagande.

Ytterligare en viktig del i regionens prehospitla vård är ambulanshelikoptertjänsten. Verksamheten har en helikopter tillgänglig dygnet runt under hela året. Från mitten av maj till mitten av september förstärks verksamheten dessutom med en helikopter i drift dagtid och den extra helikoptern kan även vid behov vara i drift dygnet runt under vissa sommarveckor. De senaste åren har dessutom flera åtgärder vidtagits för att öka helikopterberedskapen i hela länet.

Regionrådsberedningen föreslår därmed att motionen avslås med hänvisning till slutsatserna från hälso- och sjukvårdsförvaltningens utredningsrapport "Ambulanssjukvård i Stockholms skärgård".

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Motion 2019:38

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 22 oktober 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande 4 oktober 2019

Irene Svenonius

Anna Starbrink

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret
Malin Örnjäger

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-11-25

RS 2019-0646

Regionstyrelsen

Motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) om ambulansbåtsverksamhet

Ärendebeskrivning

Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) har till regionfullmäktige lämnat en motion i vilken de föreslår att Region Stockholm på prov inför en sjöambulansbåt med utgångspunkt i Stavsås i Värmdö kommun samt att ett permanent införande övervägs om provverksamheten faller väl ut.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande

Motion 2019:38

Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 22 oktober 2019

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande 4 oktober 2019

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) avslås med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att Region Stockholm på prov ska införa sjöambulansbåt med utgångspunkt från Stavsås i Värmdö kommun under perioden maj till och med september.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår i sitt yttrande att motionen avslås med hänvisning till utredningsrapporten "Ambulanssjukvård i Stockholms skärgård", LS 2017-0488; HSN 2017-0194, som redovisades 2017.

Mot bakgrund av det som framgår av rapporten drar regionledningskontoret slutsatsen att ambulansbåt inte är ett lämpligt eller kostnadseffektivt val för akutsjukvård i Stockholms skärgård och anser därför att motionen ska avslås.

Bakgrund

Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) föreslår i en motion att Region Stockholm på prov ska införa sjöambulansbåt med utgångspunkt från Stavnäs i Värmdö kommun under perioden maj till och med september. Motionärerna föreslår att ett permanent införande övervägs om provverksamheten faller väl ut.

Motionen har remitterats till hälso- och sjukvårdsnämnden, Ambulanssjukvården i Storstockholm AB (AISAB) och Storstockholms Brandförsvaret. AISAB och Storstockholms Brandförsvaret har inte inkommit med yttranden.

Överväganden

En väl fungerade prehospital vård, med allt från ambulanser till jourläkarbilar, är en viktig del av sjukvården i hela Stockholmsregionen. I dagsläget finns en läkarbåt som utgår från Djurö Vårdcentral på Värmdö. Läkarbåten utför både läkar-, sjuksköterske-, undersköterske- och hemsjukvårdsuppdrag inom ramen för primärvård där även vaccinationer ingår. Det förekommer också enstaka icke planerade uppdrag.

Under våren 2019 tecknade Region Stockholm en ny samverkansöverenskommelse med Sjöfartsverket, HSN 2019-0614, gällande samverkan vid sjukvårdsuppdrag till sjöss. I överenskommelsen framgår respektive myndighets ansvar tydligt och överenskommelsen stärker Region Stockholms förmåga vid sjukvårdsinsatser till sjöss och på öar.

Under våren 2019 har även Region Stockholm tecknat en överenskommelse med Svenska Sjöräddningssällskapet (SSRS), HSN 2018-1652, som innebär att samtliga sjöräddare i Stockholms län har fått personliga tillstånd att kunna ge syrgas till patient i väntan på att en prehospital resurs tar över ansvaret. Sjöräddarna har möjlighet till direktkontakt med läkaren på prioriterings- och dirigerings-tjänsten under pågående uppdrag. Överenskommelsen omfattar ca 350 personer.

Region Stockholms ambulanshelikoptertjänst har en helikopter som är tillgänglig dygnet runt under hela året. Under perioden mellan 15 maj till

och med 15 september finns dessutom ytterligare en helikopter i drift dagtid. Möjlighet finns att, vid behov, utöka drifttiden för den helikopter som flyger under sommaren.

2017 flyttades helikopterbasen från Mölnvik på Värmdö till Mellingeholm i Norrtälje. Flera åtgärder har därefter vidtagits för att öka helikopterberedskapen i hela länet: en passningsbas för helikopter och dess besättning är inrättad på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna, tankstationer finns på Södersjukhuset och på Bromma flygplats samt att en tankstation planeras på Danderyds sjukhus. I regionstyrelsens förslag till budget 2020 för Region Stockholm, RS 2019-0829, anges att hälso- och sjukvårdsnämnden ska prioritera arbetet med att finna en permanent bas för Region Stockholms ambulanshelikopterverksamhet. I budget 2020 anges också att hälso- och sjukvårdsnämnden ska genomföra en översyn av vårdkoncept som fungerar i skärgården så att alla delar av skärgården har rimlig tillgång till trygg vård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår i sitt yttrande att motionen avslås med hänvisning utredningsrapporten "Ambulanssjukvård i Stockholms skärgård", LS 2017-0488; HSN 2017-0194, som redovisades 2017. Utredningen drar slutsatsen att ambulansbåtsverksamhet inte är lämpad i Stockholms skärgård då utryckningstiden för en ambulansbåt blir alltför lång. Ett förbättrat samarbete mellan ambulanssjukvård, primärvård och kommunal sjukvård skulle sannolikt vara ett mer effektivt alternativ för den bofasta befolkningen i Stockholms skärgård.

Mot bakgrund av utredningsrapportens slutsats att ambulansbåt inte är ett lämpligt eller kostnadseffektivt val för akutsjukvård i Stockholms skärgård samt det som i övrigt framkommit ovan föreslår regionledningskontoret att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

I utredningsrapporten "Ambulanssjukvård i Stockholms skärgård", LS 2017-0488; HSN 2017-0194, används Västra Götalandsregionen som sedan 2015 har upphandlat total entreprenad för ambulansbåt som exempel. Kostnaden för ambulansbåtsavtalet är 14,5 miljoner kronor per år exklusive kostnader för bränsle. Uppdrag överstigande 500 stycken per år kostar 2000 kronor extra per uppdrag. Ambulansbåten i Göteborgs skärgård agerar inom ett relativt begränsat geografiskt område med närhet till avlämningsplats. I Stockholms skärgård är förutsättningarna de motsatta då den bofasta befolkningen är spridd över ett stort geografiskt område och över ett stort antal öar. Utredningen bedömer att det sannolikt skulle

krävas minst tre stycken ambulansbåtar för att säkerställa att samtliga bofasta kan nå inom 20 minuter vid prio 1-larm, förutsatt att ambulansbåtarna hade sina baser på strategiska platser i skärgården. Kostnaden för detta skulle för Region Stockholms del, med utgångspunkt i det avtal som Västra Götalandsregionen har tecknat, bli ca 40 miljoner kronor.

Kostnaden för ambulanshelikoptertjänst uppgick 2018 till ca 65 miljoner kronor. I detta bör beaktas att helikoptrarna utför merparten av sina uppdrag utanför Stockholms skärgård och därmed är en viktig resurs för hela Stockholms län.

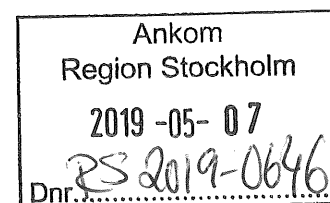
Carina Lundberg Udelepp
Regiondirektör

Stefan Schildt
Tf. chef ledningsstaben

Beslutsexpediering:

Akt
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regiondirektörens stab

Godkänd av Carina Lundberg Udelepp, 2019-11-25

MOTION
2019-05-07

2019:38

Motion av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) om ambulansbåtsverksamhet

Stockholms skärgård är utspridd över ett stort geografiskt område med ca 40 000 fastboende samt en ökad andel äldre personer, men som under framförallt sommarmånaderna mångdubblas när turismen i skärgården ökar. I dagsläget bygger den akuta sjukvårdsberedskapen i skärgården främst på ambulanshelikopterverksamheten med stöd av vägburen ambulanssjukvård som vid behov kan transporteras till och från öar utan väg eller broförbindelse av Sjöräddningssällskapets båtar.

Då ambulanshelikoptern i dagsläget är placerad i Norrtälje så vore det alldeles utmärkt med en sjöambulans placerad i Stavsnäs där den snabbt kan ta sig ut till södra, norra och mellersta skärgårdsbandet. Den har också större chans att kunna ta sig fram i sämre väder än vad helikoptern har, som exempelvis kan ha problem att lyfta vid dimma.

Vid ett införande av sjöambulans är det rimligt att se över om det är möjligt att använda båten så som en sjöburen vårdcentral samt för att ge vaccinerings, fästingsvaccin på våren och influensavaccin på hösten. Detta skulle ge full effektivitet av både båt och personal.

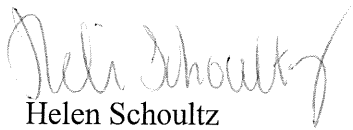
Sjöambulansbåtsverksamhet har även potential att utgöra en mycket attraktiv arbetsplats och kunna locka tillbaka ambulanssjukvårdare och specialistutbildade sjuksköterskor som valt att lämna ambulansverksamheten. Genom att exempelvis införa rotationsmöjligheter skulle även den vägburna ambulanssjukvården kunna dra nytta av sjöambulansen och kunna bli en mer attraktiv arbetsgivare där man får möjlighet att utföra varierade arbetsuppgifter och kompetenshöjande utveckling.

Med anledning av ovanstående så föreslår vi:

att på prov införa sjöambulansbåt med utgångspunkt från Stavsnäs i Värmdö kommun under perioden maj till och med september

att om provverksamhet utfaller väl, överväga att införa verksamheten permanent

MOTION
2019-05-07

Helen Schoultz

SD

Britt-Mari Canhasi

SD

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG
2019-10-22**§ 223****Yttrande över motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) om ambulansbåtsverksamhet**

HSN 2019-1312

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motionen 2019:38 från SD om ambulansbåtsverksamhet.

I motionen föreslås att på prov införa en ambulansbåt med utgångspunkt från Stavnäs i Värmdö kommun under perioden maj till och med september. Vidare föreslås att om verksamheten utfaller väl, överväga att införa verksamheten permanent.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD)

Yrkanden

1. Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2. Gabriel Kroon (SD) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandens yrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:38 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Reservation

Gabriel Kroon (SD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Hälso- och sjukvårdsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

HSN 2019-1312

*Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Prehospital vård och medicinsk service
Britt Stålhandske*

2019-10-04

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD) om ambulansbåtsverksamhet

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motionen 2019:38 från SD om ambulansbåtsverksamhet.

I motionen föreslås att på prov införa en ambulansbåt med utgångspunkt från Stavsnäs i Värmdö kommun under perioden maj till och med september. Vidare föreslås att om verksamheten utfaller väl, överväga att införa verksamheten permanent.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:38 av Helen Schoultz (SD) och Britt-Mari Canhasi (SD)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2019:38 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har utrett frågan om ambulansbåtsverksamhet under 2017 vilket redovisades i

utredningsrapporten "Ambulanssjukvård i Stockholms skärgård" (dnr HSN 2017-0194). Slutsatsen i utredningen visar att ambulansbåtsverksamhet inte är lämpad i Stockholms skärgård då utryckningstiden för en ambulansbåt blir alltför lång i större delen av skärgården. Ett förbättrat samarbete mellan ambulanssjukvård, primärvård och kommunal sjukvård skulle sannolikt vara ett mer effektivt alternativ för den bofasta befolkningen i Stockholms skärgård.

Överväganden

De förändringar i den prehospitala verksamheten som gjorts sedan utredningen gjordes stärker möjligheterna till ett bra omhändertagande av patienter till sjöss och på öar. Uppdragen delas in i sjukvårdsuppdrag till sjöss och sjukvårdsuppdrag på öar. Sjukvårdsuppdrag till sjöss kräver utbildning och adekvat utrustning. Ambulanspersonal vid samtliga sjönära ambulansstationer, idag sju stycken, samt personal på akutläkarbilarna utför sjukvårdsuppdrag till sjöss. Antalet ambulanser samt akutläkar- och jourläkarbilar har utökats för att stärka beredskapen i länet där sjukvårdsuppdrag på öar ingår. Utökningen ger utrymme för uppdrag som tar längre tid att utföra, såsom vid sjukvårdsuppdrag till sjöss och ö, utan negativ påverkan på beredskapen.

Idag finns en läkarbåt som utgår från Djurö Vårdcentral. Målgruppen för besök av läkarbåten är befolkningen som bor eller vistas i Värmdö kommuns skärgård. Läkarbåten utför både läkar-, sjuksköterske-, undersköterske- och hemsjukvårdsuppdrag inom ramen för primärvård där även vaccinationer ingår. Det förekommer också enstaka icke planerade uppdrag. Bemanningen på läkarbåten utökas sommartid från 0,75 läkartjänst till 1,0 samt sjukskötersketjänster från 1,0 till 2,0.

Region Stockholm har under våren 2019 tecknat en ny samverkansöverenskommelse med Sjöfartsverket gällande samverkan vid sjukvårdsuppdrag till sjöss och på ö där respektive myndighets ansvar tydligt framgår. Överenskommelsen stärker regionens förmåga vid sjukvårdsinsatser till sjöss och på öar.

En annan extern part är Svenska Sjöräddningssällskapet (SSRS) som Region Stockholm under våren 2019 tecknat en överenskommelse med. Överenskommelsen innebär att samtliga sjöräddare i Stockholms län (cirka 350 personer) har fått personliga tillstånd att kunna ge syrgas till patient i väntan på att en prehospital resurs tar över ansvaret. Sjöräddarna har

möjlighet till direktkontakt med läkaren på prioriterings- och dirigerings-tjänsten under pågående uppdrag.

Region Stockholms ambulanshelikoptertjänst har en helikopter som är tillgänglig dygnet runt under hela året, under perioden mellan 15 maj till och med 15 september finns dessutom ytterligare en helikopter i drift dagtid veckans alla dagar. Möjlighet finns att utöka drifttiden för den helikopter som förstärker sommartid under vissa delar av sommaren om behov skulle visa sig finnas. Till exempel att även denna helikopter är i drift dygnet runt under vissa sommarveckor.

Sedan helikopterbasens flytt under 2017 från Mölnvik på Värmdö till Mellinge-holm i Norrtälje, har flera åtgärder vidtagits för att öka helikopterberedskapen i hela länet.

1. En passningsbas för helikopter och dess besättning är inrättad på Karolinska Solna
2. Tankstationer finns på Södersjukhuset och på Bromma flygplats
3. En tankstation planeras på Danderyds sjukhus

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen föreslår att motionen avslås med hänvisning till slutsatserna i utredningen "Ambulanssjukvård i Stockholms skärgård" och de förstärkningar som gjorts under 2018 och 2019 i den prehospitala vården i Region Stockholm.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget till beslut innebär oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget till beslut innebär oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser

Förslaget till beslut innebär oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslaget till beslut innebär oförändrade administrativa konsekvenser.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-10-04

HSN 2019-1312

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Ann Eva Askensten
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen
Godkänd av Björn Eriksson, 2019-10-04